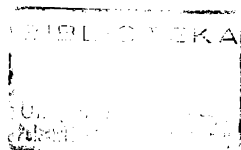

1 października 1932 r.

B41c 1/08

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 16426.

Kl. 15 b 4.

Eugenjusz Zachert
(Wołomin, Polska).

Sposób sporządzania czcionkami drukarskimi klisz białkowcowych, woskowcowych i tym podobnych oraz urządzenie do wykonywania tego sposobu.

Zgłoszono 23 kwietnia 1930 r.

Udzielono 23 maja 1932 r.

Sposób i urządzenie dotyczy sporządzania klisz czcionkami drukarskimi na białkowcach, woskowcach i t. d., nadających się do powielania na znanych powielaczach, jak np. Roneo, Gestetner, Opalograf. Wynalazek dotyczy również drukowania bezpośrednio na papierze poprzez kalki oraz na papierze przezroczystym poprzez taśmę litograficzną i t. d. Druk wywiera się wałkiem, przesuwanym po białkowcu lub woskowcu, nałożonym na litery.

Na rysunku przedstawione jest urządzenie do wykonywania sposobu według wynalazku. Fig. 1 przedstawia widok urządzenia z boku, fig. 2 — jego widok z góry.

Urządzenie składa się z nieruchomej belki 1, dwóch nagwintowanych wrzecion 2 i 3, przesuniętych nienagwintowanymi końcami przez nasadki 4 i 5 belki 1 oraz przez nagwintowane nasadki 6 i 7 belki 8. Na końcach wrzecion osadzone są stożkowe kółka zębate 9 i 10, zazębiające się z takimi samymi kółkami 11 i 12, osadzonemi na wale 13, przesuniętym przez otwory 14 i 15 belki 1. Na zewnętrznych końcach wału 13 osadzone są kółka 16 i 17, służące do ręcznego obracania wału. Pręty 18 i 19 podtrzymują podpórkę 20. Dwie pary walców 21, 22 i 23, 24, połączone rozłączenie w pary haczykami 25 lub w inny sposób, są osadzone w otwartych u góry wy-

złobieniach 26, 27 i 28, 29. Na jednym z zewnętrznych końców walców 21, 22 i 23 są osadzone kółka 30, służące do ręcznego obracania tych walców.

Na zewnętrznym końcu walca 24 jest osadzone kółko 31, podobne do kółka 30, z tą różnicą, że piasta kółka 31 posiada podłużne rowki 32, w które zapada zapadka sprężynowa 33, osadzona na końcu walca 23; kółko 31 z zapadką 33 służy jako urządzenie do nastawiania odległości pomiędzy wierszami. Wałek ręczny 38 służy do odciskania liter, np. w białkowcu, ze złożonego wiersza 37.

W celu sporządzenia kliszy należy walce 21 i 23 zdjąć z haczyków 25, na walec 22 i 24 położyć białkowiec 34 i zpowrotem założyć walce 21 i 23 na haczyki 25. Następnie obraca się parę walców 21, 22 o 180° i zakłada się czasowo do wyżłobień 35, 36, tak że podpórkę 20 o grubości, równej czcionkom, można założyć na pręty 18 i 19 pomiędzy belkami 1 i 8. Na podpórce 20 należy ustawić złożony wiersz 37 i zapomocą obracania kółkami 16 i 17 zaciśka się ten wiersz pomiędzy belkami 1 i 8. Parę walców 21, 22 należy następnie zpowrotem założyć do wyżłobień 26, 27. Wałek ręczny 38 należy przetoczyć po białkowcu 34, wyciskając w nim wiersz 37. W celu drukowania następnych wierszy należy przesuwać białkowiec lub papier 34, obracając walce 23, 24 o część obrotu, jak na to zezwala zapadka sprężynowa 33, poczem po wymianie wiersza 37 na nowy postępuje się powtórnie, jak opisano, i t. d.

W celu drukowania większej ilości egzemplarzy klisz lub odbitek np. przez kalki na papierach, należy po wyciśnięciu każdego wiersza zdejmować zespół walców 21, 22 i 23, 24 wraz z białkowcami lub papierem 34 i wymieniać kolejno na inne zespoły. Można również, po rozpięciu haczykami 25 pary walców 21, 22 przenosić tylko parę walców 23, 24.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Sposób sporządzania czcionkami drukarskimi klisz białkowcowych, woskowcowych i tym podobnych, znamieny tem, że np. białkowiec zostaje zaciśnięty pomiędzy dwoma parami walców, poczem po białkowcu przetoczony zostaje ręczny wałek, tak że czcionki, ułożone na jednej wysokości z powierzchnią górnych walców pomiędzy dwiema parami walców, służącymi do przytrzymywania białkowca, zostają odcisnięte.

2. Sposób według zastrz. 1, znamieny tem, że po odcisnięciu np. na białkowcu jednego wiersza, białkowiec jest przesuwany o jeden wiersz, poczem po wymianie czcionek wybity zostaje następny wiersz.

3. Odmiana sposobu według zastrz. 1 i 2, znamienna tem, że każdy wiersz jest odbijany kolejno poprzez kalki na dowolnej ilości np. białkowców lub na kompletach arkuszy.

4. Urządzenie do wykonywania sposobu według zastrz. 1—3, znamienne tem, że składa się z dwóch belek (1, 8), sprzężonych śrubowymi wrzecionami (2, 3) i przekładnią np. kół zębatych (9, 11, 10, 12), z podpórki (20), osadzonej na prętach (18 i 19), z dwóch par walców (21, 22, 23, 24) zakładanych wymiennie w otwarte wyżłobienia (26, 27, 28, 29) i posiadających taką średnicę, iż czcionki (37), ustawione na podpórce (20), znajdują się na jednej wysokości z górnymi brzegami walców (21, 23).

5. Urządzenie według zastrz. 4, znamienne tem, że walce (21, 22) są osadzone w wyżłobieniach (26, 27), otwartych u góry, tak że można te walce obrócić o 180° i przenieść do wyżłobień (35, 36) w celu wymiany czcionek (37).

6. Urządzenie według zastrz. 4 i 5, znamienne tem, że walce (21, 22) są złączone ze sobą rozłącznie, tak że w celu

wymiany białkowców lub kompletów arkuszy z kalkami (34) można te walce rozłączyć od siebie i zmieniać tylko parę walców (23, 24) wraz z białkowcami i t. d.

7. Urządzenie według zastrz. 4, znamiennie tem, że posiada wał (13) z kółkami (16, 17) do ręcznego obracania tego

wału, w celu zbliżania lub oddalania względem siebie belek (1, 8), do zakładania i wyjmowania podpórki (20) i czcionek (37) o dowolnej grubości.

Eugenjusz Zachert.

